

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра кримінального процесу**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор НАВС
полковник поліції

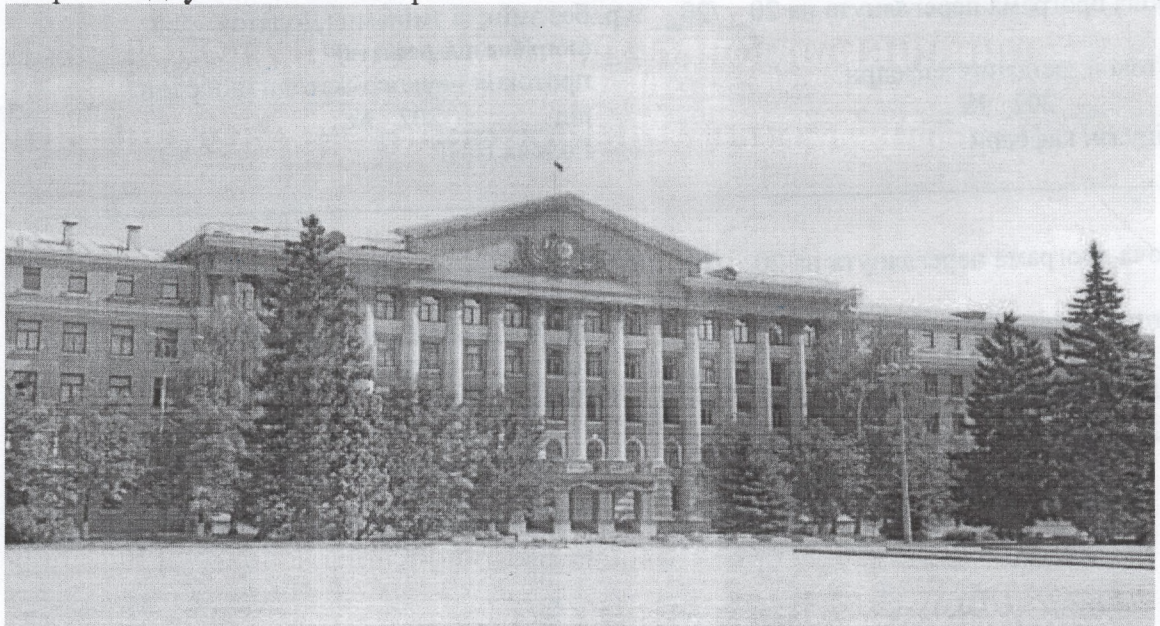
Станіслав ГУСАРЄВ
2024

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДОКАЗИ І ДОКАЗУВАННЯ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

Статус дисципліни	Вибіркова
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Освітня програма	Право
Форми здобуття вищої освіти	Денна
Мова викладання	Українська
Форма підсумкового контролю	Залік

Київ – 2024

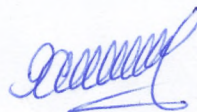
Розробники:

Ірина ЧУРІКОВА, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ;

Юлія ТЕРЕЩЕНКО, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри кримінального процесу Національної академії внутрішніх справ.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри кримінального процесу
Протокол від 03 липня 2024 року № 25.

Завідувач кафедри кримінального процесу

Оксана ХАБЛО

Схвалено науково-методичною радою НАВС
Протокол від 24 липня 2024 року № 7.

Голова науково-методичної ради

Станіслав ГУСАРЄВ

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри
від ____ 202_ № ____
Завідувач кафедри

протокол науково-методичної ради
від ____ 202_ № ____
Голова НМР

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри
від ____ 202_ № ____
Завідувач кафедри

протокол науково-методичної ради
від ____ 202_ № ____
Голова НМР

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами (Додаток ____).
(потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри
від ____ 202_ № ____
Завідувач кафедри

протокол науково-методичної ради
від ____ 202_ № ____
Голова НМР

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

Предметом навчальної дисципліни «Докази і доказування у кримінальному провадженні» є поняття і зміст доказового права у кримінальному процесі, поняття, властивості та класифікація доказів у кримінальному провадженні, характеристика процесуальних джерел доказів, а також доказування як форма пізнання, процесуальні і слідчі (розшукові) дії як засоби збирання доказів у кримінальному процесі.

Метою викладання навчальної дисципліни «Докази і доказування у кримінальному провадженні» є оволодіння здобувачами вищої освіти бакалавр глибокими теоретичними знаннями щодо порядку збирання, перевірки та оцінки доказів і їх процесуальних джерел у кримінальному провадженні, а також формування практичних умінь та навичок правильного застосування норм доказового права.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Докази і доказування у кримінальному провадженні» є засвоєння теоретичних та правових основ доказування в кримінальному провадженні; формування у здобувачів вищої освіти бакалавр навиків до всебічного і повного аналізу завдань кримінального процесуального законодавства і доказового права; вироблення навичок узагальнення судової та слідчої практики щодо питань здійснення кримінального процесуального доказування; визначення кола проблемних питань та шляхів їх вирішення щодо збирання, перевірки та оцінки доказів і їх процесуальних джерел; розширення знань щодо співвідношення кримінального процесуального пізнання і доказування; ознайомлення із особливостями процесу доказування в окремих стадіях кримінального провадження; оволодіння знаннями щодо порядку здійснення доказування при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження, в особливих порядках кримінального провадження.

Препреквізити (Prerequisite): навчальна дисципліна «Докази і доказування у кримінальному провадженні» базується на вивченні та засвоєні основних положень таких навчальних дисциплін, як: «Кримінальний процес», «Судові та правоохоронні органи України», «Криміналістика», «Оперативно-розшукова діяльність».

Перелік компетентностей. За результатами опанування навчальної дисципліни «Докази і доказування у кримінальному провадженні» здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти набувають компетентності:

Інтегральна компетентність.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності.

СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини;

СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

Результати навчання:

РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин;

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

Знання, вміння, навички

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

– загальні теоретичні положення доказового права та практику його застосування;

– умови та процесуальний порядок визнання доказів недопустимими;

– співвідношення кримінального процесуального пізнання і доказування;

– елементи кримінального процесуального доказування;

– особливості процесу доказування в окремих стадіях кримінального провадження;

– доказування при здійсненні кримінального провадження в особливих порядках;

вміти:

– самостійно вивчати закони України, інші нормативно-правові акти, що регламентують діяльність державних органів, фізичних та юридичних осіб зі збирання, перевірки та оцінки доказів;

– правильно тлумачити та застосовувати норми чинного законодавства, що встановлюють порядок збирання, перевірки та оцінки доказів і їх процесуальних джерел;

– застосовувати прийоми з виявлення, фіксації та дослідження доказової інформації;

Отримати *навички:*

– оволодіти системою теоретичних знань у сфері доказів і доказування у кримінальному провадженні;

– засвоєння практичних навичок зі збиранні, перевірки та оцінці обставин кримінального провадження.

Перелік компетенцій, розвитку яких сприяє вивчення даної навчальної дисципліни («soft skills»):

– властивість приймати рішення та вирішувати проблеми;

– зрозуміло формувати думки (повідомлення, доповідні записки тощо);

– толерантне спілкування;

- взаємодія з різними типами людей;
- враховувати культурні та міжнаціональні особливості;
- чітко планувати та керувати часом.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма здобуття вищої освіти	
	д/б	ксф
Кількість кредитів ECTS– 3	Рік підготовки	
	4-й	-
	Семестр	
	8-й	-
Загальна кількість годин – 90	Лекції	
	6 год	-
	Семінарські	
	22 год	-
	Практичні	
	16 год	-
	Самостійна робота	
	46 год	-
	Вид контролю	
	Залік	-

3. Тематичний план

№ з/п	Назви тем	Нормативний обсяг годин	з них:				
			Усього годин з викладачем	з них:			Самостійна робота
				Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	
1.	Тема 1. Основні положення теорії доказів та доказового права.	8	4	2	2		10
2.	Тема 2. Докази у кримінальному провадженні: поняття, властивості та класифікація	16	8	2	4	2	10
3.	Тема 3. Характеристика процесуальних джерел доказів	12	6	-	4	2	6
4.	Тема 4. Слідчі (розшукові) дії як засоби збирання доказів у кримінальному процесі	32	16	2	8	6	10
5.	Тема 5. Доказування при здійсненні кримінального провадження в особливих порядках	22	10	-	4	6	10
Усього годин		90	44	6	22	16	46
Підсумковий контроль: залік							

4. Плани семінарських і практичних занять

Тема 1. Основні положення теорії доказів та доказового права.

Навчальні питання до семінарського заняття:

1. Поняття, суть і значення теорії доказів для кримінального провадження.
2. Завдання кримінального процесуального права і доказового права.
3. Місце теорії судових доказів у системі наукових знань.
4. Кримінальне процесуальне доказування як різновид пізнавальної діяльності.
5. Співвідношення дізнання та доказування.
6. Система доказового права.

Тема 2. Докази у кримінальному провадженні: поняття, властивості та класифікація

Навчальні питання до семінарського заняття 2.1:

1. Поняття і значення доказів у кримінальному процесі.
2. Юридичні властивості доказів.
3. Генезис поняття доказів в науці кримінального процесу.

Навчальні питання до семінарського заняття 2.2:

1. Класифікація доказів: загальна характеристика.
2. Збирання, перевірка та оцінка доказів як елементи процесу доказування.
3. Допустимість доказів, умови та процесуальний порядок визнання доказів недопустимими.

Навчальні питання та завдання до практичного заняття

Вирішення практичних ситуацій:

1. Ф., повертаючись додому, помітив, як з воріт його будинку вийшов незнайомий чоловік зі спортивною сумкою. Ф. хотів його зупинити, але той вирвався, кинув сумку та втік. У сумці виявилися речі з будинку Ф. Викликані працівники поліції прибули зі службовою собакою, яка взяла слід від будинку Ф. і привела до будинку З. Останнього вдома не було, а його дружина повідомила, що він вчора поїхав до батьків у село. Ні дружина З., ні його сусіди не впізнали сумку як таку, що належить З. Надалі З. був затриманий і пред'явлений для впізнання Ф., який повідомив, що не може впевнено будь-кого впізнати, оскільки, коли він побачив чоловіка біля свого будинку, було вже темно. З. дав показання про те, що ще за день до події його відвіз у село С. (водій автогосподарства, в якому він працює). Допитаний як свідок С. цей факт не підтвердив.

Суд визнав З. винуватим у вчиненні крадіжки чужого майна і у вирокі серед іншого зазначив, що З., раніше судимий за вчинення крадіжки, дав неправдиві показання, доказати своє алібі не зміг і тому суд за своїм внутрішнім переконанням приходиться до висновку, що крадіжку вчинив З.

Назвіть наявні докази та їх джерела. Класифікуйте їх.

Чи правильно суд оцінив наявні в справі докази? Що означає оцінити докази за внутрішнім переконанням? На кого покладений обов'язок доказування в кримінальному провадженні?

2. У мотивувальній частині обвинувального вироку суд вказав, що показання свідків С. і Б. не можуть бути взяті до уваги, оскільки ці громадяни знаходяться в дружніх відносинах із обвинуваченим. Показання свідка К. слід вважати правдивими тому, що він похилого віку, позитивно характеризується на роботі та в побуті.

Оцініть висновки суду.

За якими правилами здійснюється оцінка показань свідків?

3. Р., який є потерпілим у кримінальному провадженні про нанесення середньої тяжкості тілесних ушкоджень, заявив такі клопотання:

а) про допит сусідів підозрюваного Т. щодо зловживання ним спиртними напоями;

б) про витребування медичних документів з приводу тривалості та вартості лікування;

в) про витребування документів, які б підтвердили відсутність освітлення на тій ділянці вулиці, де було вчинене кримінальне правопорушення;

г) про допит членів сім'ї потерпілого з приводу його позитивної поведінки в побуті.

Як слід вирішити заявлені клопотання? Чи мають доказове значення в цьому кримінальному провадженні обставини, про встановлення яких заявив клопотання потерпілий?

Визначте предмет доказування у цьому кримінальному провадженні.

4. У судовому засіданні під час розгляду справи щодо обвинувачення К. у зґвалтуванні С. захисник обвинуваченого почав ставити свідкам запитання, спрямовані на з'ясування легковажної поведінки потерпілої та її зустрічей з багатьма чоловіками. Головуючий відвів ці запитання захисника, мотивуючи своє рішення тим, що вони стосуються приватного життя потерпілої й не мають значення для вирішення кримінального провадження.

Оцініть ситуацію. Чи правильно вчинив суддя?

Чи існує відмінність між обставинами, що підлягають доказуванню, та обставинами, що мають значення для кримінального провадження?

5. У спортивному залі проводилося свято, на якому були присутні більше 100 осіб, у тому числі й діти. Р., який перебував у нетверезому стані, допустив нецензурну лайку на адресу учасників змагань, на зауваження не реагував, завдав удар кулаком в обличчя директору спортивної бази. За цим фактом було розпочато досудове розслідування.

Яку кількість осіб необхідно допитати дізнавачу як свідків?

Що представляють собою межі доказування та як вони співвідносяться з предметом доказування?

Тема 3. Характеристика процесуальних джерел доказів

Навчальні питання до семінарського заняття 3.1

1. Поняття, види та характеристика процесуальних джерел доказів.
2. Процесуальні джерела доказів у кримінальних провадженнях про кримінальні проступки.
3. Поняття та значення показань свідка та потерпілого у кримінальному провадженні.
4. Поняття та значення показань підозрюваного та обвинуваченого у кримінальному процесі.
5. Показання з чужих слів.

Навчальні питання до семінарського заняття 3.2

1. Речові докази у кримінальному провадженні та особливості їх оцінки.
2. Документ як самостійне процесуальне джерело доказів, особливості оцінки документів у кримінальному провадженні.
3. Порядок зберігання речових доказів і документів.
4. Висновок експерта, його доказове значення та особливості оцінки.

Навчальні питання та завдання до практичного заняття

Вирішення практичних ситуацій:

1. М. та І. за попередньою змовою вчинили крадіжку чужого майна. Під час досудового розслідування І. втік й матеріали відносно нього було виділено в окреме провадження. М. був засуджений до 2-х років позбавлення волі. Коли І. був розшуканий і затриманий, то виникла необхідність у додатковому допиті М. і

з'ясуванні деяких обставин спільно вчиненого ними злочину. Крім того, слідчому стало відомо, що М. знає про вчинення І. ще й викрадення автомобілю і може показати місце, де знаходиться викрадений автомобіль.

У якому статусі повинен бути допитаний М. після засудження?

Що є предметом показань свідка, підозрюваного, обвинуваченого?

2. Під час розслідування зґвалтування неповнолітньої Б. були розбіжності у показаннях потерпілої та свідків І. та Д. Слідчий викликав усіх трьох на одночасний допит. Під час допиту слідчий зачитав показання Б., які вона давала на попередньому допиті, та які, на його думку, були правдивими, перед тим, як було запропоновано дати показання учасникам цієї слідчої (розшукової) дії.

Оцініть дії слідчого.

Чи дозволяється оголошення показань, наданих учасниками цієї слідчої (розшукової) дії на попередніх допитах? Якщо так, то за яких умов?

Чи має значення для проведення одночасного допиту двох і більше осіб те, що Б. є неповнолітньою? Чи мають доказове значення показання Б.?

3. У кримінальному провадженні, яке здійснювалося у м. Києві, про заподіяння тяжких тілесних ушкоджень Т., виникла необхідність одночасно допитати свідка П. та підозрюваного І., оскільки в їхніх показаннях, які були дані раніше, були виявлені суттєві суперечності. Свідок П. на момент здійснення цього кримінального провадження відбував покарання у виправній установі (м. Житомир) за вчинення умисного вбивства.

Яким чином можна провести одночасний допит П. та І.? Вкажіть, чи є допустимими показання П.

4. Для проведення допиту неповнолітнього П. слідчий запросив для участі його батька та вчителя (класного керівника П.). До початку допиту неповнолітній заявив, що не бажає давати показання в присутності свого класного керівника, адже це може вплинути на його відносини з учителями у школі.

Як діяти слідчому в цій ситуації?

5. Які з перелічених документів є самостійними джерелами доказів – «документами»: довідка про прийом у лікаря в ту годину, коли було вчинено злочин; акт ревізії; підроблений бюлетень про звільнення від праці; службова характеристика; довідка про судимість.

Тема 4. Слідчі (розшукові) дії як засоби збирання доказів у кримінальному процесі

Навчальні питання до семінарського заняття 4.1

1. Поняття, види та система слідчих (розшукових) дій.
2. Класифікація слідчих (розшукових) дій.
3. Загальні процесуальні вимоги до проведення та оформлення слідчих (розшукових) дій.

Навчальні питання до семінарського заняття 4.2

1. Допит та його процесуальне оформлення.
2. Одночасний допит двох і більше осіб.
3. Пред'явлення для впізнання та його види. Процесуальний порядок пред'явлення для впізнання.

Навчальні питання до семінарського заняття 4.3

1. Особливості впізнання особи при забезпеченні безпеки учасників кримінального судочинства.
2. Проведення допиту та пред'явлення для впізнання в режимі відеоконференції.
3. Обшук та його види. Підстави і процесуальний порядок проведення обшуку. Особливості проведення окремих видів обшуку. Процесуальний порядок оформлення результатів обшуку.

Навчальні питання до семінарського заняття 4.4

1. Огляд і його види. Процесуальний порядок проведення окремих видів огляду.
2. Освідування і його види. Порядок проведення і оформлення окремих видів освідування.
3. Слідчий експеримент.
4. Експертиза та підстави її проведення. Отримання зразків для проведення експертизи.

Навчальні питання та завдання до практичного заняття 4.1

Вирішення практичних ситуацій:

1. Під час огляду місця події на полі, коли слідчий за участю судово-медичного експерта перейшов до огляду трупа, понятя П. знепритомніла, побачивши знівечене обличчя загиблого.

Як бути слідчому, маючи на увазі, що огляд проводився у безлюдному місці, де були, крім самого слідчого, привезених понятих та експерта, ще два працівника поліції? Чи може він продовжити огляд з одним понятим?

2. Під час огляду місця події слідчим були запрошені в якості понятих помічник судді апеляційного суду м. Києва та співробітник Дарницького управління поліції Головного управління Національної поліції у м. Києві.

Оцініть дії слідчого.

3. Допитаний із застосуванням технічного засобу фіксування, свідок Ф. запитав слідчого, чому він не заніс його показання до протоколу допиту, а лише зазначив в протоколі про те, що застосовуються технічні засоби. Ф. наполягав на тому, щоб його показання були внесені до протоколу. Втім, слідчий пояснив, що оскільки показання повністю фіксуються технічними засобами та будуть зберігатися на диску, який приєднують до протоколу допиту, вони обійдуться і без детального викладення показань у самому протоколі.

Оцініть дії слідчого. Які є форми фіксування кримінального провадження?

4. Слідчий протягом 2 годин допитував як свідка 13-річного Т. в присутності його батька – вчителя біології середньої школи, де він навчається.

Чи були порушені слідчим вимоги закону щодо порядку допиту малолітнього свідка? Якщо так, то які саме?

5. Під час досудового розслідування вбивства слідчому стало відомо, що очевидцем цього злочину був нотаріус. Слідчий вирішив не викликати нотаріуса для допиту, оскільки останнього, на його думку, не можна допитувати як свідка.

Оцініть дії слідчого.

Навчальні питання та завдання до практичного заняття 4.2

Вирішення практичних ситуацій:

1. Слідчий, здійснюючи кримінальне провадження щодо викрадення майна з квартири Н., маючи достатні дані про те, що викрадені речі можуть знаходитись у квартирі батька підозрюваного, за погодженням з прокурором звернувся до слідчого судді з клопотанням про проведення там обшуку. Під час обшуку, що проводився на підставі ухвали слідчого судді, була присутня запрошена слідчим потерпіла Н. Серед інших речей, про які було вказано в ухвалі слідчого судді, слідчий вилучив також зимове жіноче пальто Н., зникнення якого вона і не помітила, але запевняла, що воно належить саме їй. За результатами проведення слідчої (розшукової) дії слідчий склав два протоколи . обшуку та пред'явлення речей для впізнання.

Оцініть дії слідчого і доказове значення протоколів.

Чи можна проводити обшук у осіб, які не є підозрюваними у кримінальному провадженні? Чи можна вилучати під час обшуку речі, про які прямо не вказано в ухвалі слідчого судді про дозвіл на обшук?

Якщо так, то які процесуальні дії з цими речами необхідно здійснити далі?

2. У квартирі П., який підозрювався в отруєнні громадян талієм, слідчий проводив обшук, застосовуючи при цьому безперервний відеозапис ходу проведення обшуку, у зв'язку з чим поняті не були запрошені для участі в цій слідчій (розшуковій) дії. Під час проведення обшуку слідчий помітив, що П. кинув у кишеню своєї бабусі невеликий пакунок.

Як повинен діяти слідчий у цій ситуації? Чи дозволяє закон проводити обшук без участі понять? Якщо так, то в яких випадках?

3. Огляд місця події за заявою про крадіжку з магазину слідчий провів за участю директора цього ж магазину. У протоколі огляду слідчий вказав, що невідомий злочинець проник до магазину, розбивши віконне скло. Частки розбитого скла слідчий зібрав у пакет для подальшого дослідження. Крім того, слідчий записав до протоколу, що згідно із заявою директора з каси магазину викрадено гроші, а саме 5 тисяч гривень. Біля магазину були виявлені сліди взуття. Слідчий не зафіксував їх, а лише вказав у протоколі, що, за словами директора магазину, ці сліди залишені ним самим.

Дайте оцінку діям слідчого.

4. Допитана у кримінальному провадженні про грабїж потерпіла Б. повідомила, що одного із злочинців зможе легко впізнати за численними татуваннями на руках та шиї. Б. добре запам'ятала, що у одного із злочинців на середньому пальці лівої руки є татування у вигляді хреста.

Як перевірити показання потерпілої зважаючи на те, що підозрюваними у вчиненні цього кримінального правопорушення є К. та П.?

5. За матеріалами кримінального провадження, розпочатого у результаті порушення правил безпеки руху, що призвело до зіткнення двох автомобілів і загибелі одного пасажера, слідчий, з метою перевірки і уточнення відомостей, які мають значення для встановлення обставин кримінального правопорушення, вирішив провести слідчий експеримент за участю тих же автомобілів, які було відновлено. Відтворення дій та обставин цієї події знову призвело до зіткнення автомашин, через що дістав легкі тілесні ушкодження понятий (який сидів в одній з машин і спостерігав за розвитком подій), але підтвердило правдивість показань водія, який брав участь у слідчому експерименті.

Оцініть дії слідчого. Чи мають доказове значення результати цієї слідчої (розшукової) дії?

6. Б. підозрювався у вчиненні квартирної крадіжки шляхом проникнення через відчинене вікно. За заявою потерпілого серед викрадених речей був і телевізор "Sony", документи на який ним були надані. Б. заперечував крадіжку телевізора, пояснюючи це тим, що великі габарити зазначеного телевізора, унеможливають

винесення його через вікно квартири. Слідчий вирішив провести слідчий експеримент, проте потерпілий не погоджувався впустити їх до своєї квартири.

Чи можна провести слідчий експеримент у житлі особи, якщо вона заперечує проти цього? Який порядок проведення слідчого експерименту у наведеній ситуації?

7. Під час здійснення кримінального провадження щодо вчинення квартирної крадіжки П., який разом з матір'ю приїхав в Україну два роки тому з Молдови, виникла необхідність встановлення віку П., у зв'язку з відсутністю у нього документів про його вік. Мати неповнолітнього заявила, що її синові ще не виповнилось 14 років, але відповідних документів (свідоцтва про народження) вона не має і не знає де вони можуть знаходитися.

Яких заходів має вжити слідчий для встановлення віку особи (П.) у цій ситуації?

8. К. підозрювався у вчиненні розбійного нападу. Слідчий звернув увагу на дивну поведінку К., який не завжди логічно давав показання, забував про що говорив. У зв'язку з цим у слідчого виникли сумніви щодо його психічного стану.

Які процесуальні дії має здійснити слідчий в цій ситуації? Як повинен діяти слідчий, якщо К. відмовиться від участі у слідчій (розшуковій) дії?

Навчальні питання та завдання до практичного заняття 4.3

Вирішення практичних ситуацій:

1. С. підозрювався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 185 КК України (крадіжка). Викликаний для допиту як свідок батько підозрюваного відмовився давати показання про відомі йому обставини вчинення кримінального правопорушення сином.

Як повинен діяти дізнавач в цій ситуації?

2. Під час проведення обшуку у кабінеті бухгалтера К., слідчий побачив як бухгалтер К. сховала під власним одягом накладну, яка має значення для кримінального провадження. Слідчий запропонував бухгалтеру повернути накладну, інакше – він буде змушений її обшукати. Бухгалтер К. відмовилась повернути накладну, заявивши, що обшукувати її без ухвали слідчого судді слідчий не має права.

Як повинен діяти слідчий в цій ситуації?

3. У кареті швидкої допомоги потерпілий В. розповів лікарю Х., хто і за яких обставин наніс йому тяжкі тілесні ушкодження, після чого потерпілий помер. Цю розповідь лікар зафіксував за допомогою мобільного телефону і передав згодом слідчому. Слідчий, ознайомившись із змістом представленого відеозапису, прийняв рішення про затримання особи, на яку вказав потерпілий В.

Оцініть рішення слідчого.

4. Біля будинку № 33 по вул. Ревуцького в м. Києві був виявлений труп чоловіка з ознаками насильницької смерті. Для проведення огляду місця події та огляду трупа слідчий запросив спеціаліста, судово-медичного експерта, двох оперативних працівників поліції. Поняті до участі у проведенні слідчої (розшукової) дії не залучалися у зв'язку із застосуванням відеозапису. Через декілька діб слідчий викликав вищезазначених учасників для допиту як свідків.

Оцініть дії слідчого. Чи допустив слідчий порушення норм КПК України? Якщо так, яке юридичне значення мають ці порушення?

5. На допит був запрошений свідок Т. На початку слідчої (розшукової) дії свідок Т. заявив, що він має юридичну освіту і бажає скласти протокол допиту та викладати свої показання у ньому власноручно. Слідчий не погодився з вимогою свідка і склав протокол допиту сам.

Чи допустив слідчий порушення норм КПК України?

6. Слідчий, з додержанням вимог кримінального процесуального законодавства, пред'явив потерпілому П. фотознімок підозрюваного Т. для впізнання разом з іншими фотознімками. Потерпілий П. заявив, що він не може впізнати особу, яка вчинила проти нього кримінальне правопорушення, по фотознімках, але зможе впізнати її коли побачить. У зв'язку з цим слідчий пред'явив потерпілому Панченку підозрюваного Т. разом з іншими особами, які не мали різких відмінностей в зовнішності, віці та одязі. У результаті проведеного впізнання потерпілий Панченко вказав на Т., як особу, що вчинила кримінальне правопорушення, та пояснив за якими ознаками він його впізнав та за яких обставин бачив.

Оцініть дії слідчого і доказове значення пред'явлення для впізнання. Які існують види пред'явлення для впізнання?

7. О. підозрювався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 366 КК України (службового підроблення). У кримінальному провадженні була проведена почеркознавча експертиза з метою встановлення особи, яка поставила підпис у фіктивних документах. Експерт надав висновок, що підписи виконані О. Проте, сторона захисту не погодилася з таким висновком експерта та виявила бажання самостійно залучити експерта для проведення експертизи.

Чи передбачена кримінальним процесуальним законодавством можливість сторони захисту залучати експертів для проведення експертизи? Якщо так, то який порядок залучення експертів стороною захисту?

Тема 5. Доказування при здійсненні кримінального провадження в особливих порядках.

Навчальні питання до семінарського заняття 5.1

1. Поняття та види особливих порядків кримінального провадження.
2. Особливості доказування при здійсненні кримінального провадження в особливих порядках.
3. Загальна характеристика процесу доказування у кримінальному провадженні на підставі угоди про примирення.
4. Загальна характеристика процесу доказування у кримінальному провадженні на підставі угоди про визнання винуватості.
5. Особливості доказування під час кримінального провадження у формі приватного обвинувачення.
6. Особливості формування доказів та прийняття процесуальних рішень у кримінальному провадженні щодо окремої категорії осіб.

Навчальні питання до семінарського заняття 5.2

1. Доказування при здійсненні кримінального провадження щодо неповнолітніх.
2. Обставини, що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх
3. Особливості доказування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру.

Навчальні питання та завдання до практичного заняття 5.1

Вирішення практичних ситуацій:

1. У кримінальному провадженні за ч.1 ст.185 КК України до дізнавача з клопотанням звернувся громадянин О. і заявив, що він визнає себе винуватим, домовився з потерпілим про примирення, у зв'язку з чим пропонує не проводити збирання доказів у цьому кримінальному провадженні, а одразу перейти до укладання угоди. Дізнавач погодився з таким клопотанням і запропонував О. і потерпілому укласти угоду про примирення.

Оцініть правомірність дій дізнавача. Який порядок доказування у кримінальному провадженні щодо застосування угод?

2. Під час розгляду угоди про примирення судом під час підготовчого судового засідання захисник обвинуваченого став наполягати на дослідженні в суді всіх доказів. Суддя відповів, що такої необхідності немає тому що це не передбачено законом і одразу перейшов до винесення вироку.

Оцініть правомірність дій суду. Який порядок дослідження доказів під час розгляду угоди про примирення в суді.

3. Після винесення вироку судом на підставі угоди обвинувачений оскаржив вирок суду до апеляційної інстанції. У своїй скарзі він вимагав повторного дослідження всіх доказів у справі, для чого необхідно провести новий судовий розгляд. Свої вимоги обвинувачений мотивував тим, що у нього є докази своєї невинуватості, які не були досліджені в суді, а саме двоє свідків, які готові підтвердити його алібі.

Оцініть правомірність скарги потерпілого. Який порядок оскарження вироку суду на підставі угоди?

4. У кримінальному провадженні щодо адвоката П. слідчий провів обшук у службовому приміщенні адвоката. Під час обшуку слідчий вилучив всі документи, які були знайдені у приміщенні. При цьому П., який був присутній при обшуку зазначив, що частина документів містить інформацію, яка є адвокатською таємницею і вимагав від слідчого не вилучати ці документи. Слідчий не виконав цю вимогу. Під час дослідження вилучених документів слідчому стала відома інформація, яку П. повідомляв підзахисний при здійсненні адвокатом своєї професійної діяльності. Ця інформація викривала підзахисного у вчиненні злочину.

Оцініть правомірність дій слідчого. Чи мають доказове значення вилучені слідчим документи?

5. У кримінальному провадженні щодо адвоката С. слідчий отримав інформацію про те, що докази, які мають значення для кримінального провадження знаходяться у гаражі адвоката або в його машині. Слідчий за згодою прокурора провів обшук у гаражі адвоката і одразу обшукав його машину, про що склав відповідний протокол.

Оцініть правомірність дій слідчого.

6. Л., який є неповнолітнім, було затримано за вчинення тяжкого злочину. Його було допитано без участі захисника, після чого до нього був застосований запобіжний захід у вигляді тримання під вартою.

Чи буди допущені порушення вимог кримінального процесуального закону? Які запобіжні заходи можуть бути застосовані до неповнолітнього?

Навчальні питання та завдання до практичного заняття 5.2

Вирішення практичних ситуацій:

1. У кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення за ст.125 КК України дізнавач повідомив потерпілому В., що відповідно до закону він сам повинен зібрати всі необхідні докази у кримінальному провадженні і надати їх дізнанню.

Чи є правомірними дії дізнавача?

2. У кримінальному провадженні за підозрою неповнолітнього К. у вчиненні

злочину, передбаченого ч. 3 ст. 185 КК України, слідчий доказав наступні обставини: подію кримінального правопорушення; винуватість К. у вчиненні кримінального правопорушення, розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням, а також розмір процесуальних витрат; обставини, які впливають на ступінь тяжкості вчиненого кримінального правопорушення, характеризують особу К. Після цього слідчий склав обвинувальний акт і направив матеріали кримінального провадження до суду.

Оцініть правомірність дій слідчого.

3. Десятирічний С., вчинив злочин, передбачений ч. 1 ст. 186 КК України. Ухвалою місцевого суду до нього було застосовано один з примусових заходів виховного характеру. Дане рішення було оскаржене захисником неповнолітнього.

Чи правомірно вчинив суд? Які питання повинен з'ясувати суд при вирішенні питання про застосування примусових заходів виховного характеру? Який процесуальний порядок дострокового звільнення від застосування примусового заходу виховного характеру?

4. Б. вчинив кримінальний проступок, передбачений ч. 1 ст. 296 КК України. Б. стверджував, що він є неповнолітнім, але при ньому не було виявлено документів, які вказують на його вік.

Які повинен діяти дізнавач? Зазначте обставини, що підлягають встановленню у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх.

5. Для допиту неповнолітнього підозрюваного Р. слідчий запросив його батьків, представника служби у справах дітей, адвоката, дитячого психолога. Під час проведення допиту з'ясувалося, що батьки Р. позбавлені батьківських прав, проте слідчий не звернув увагу на цю обставину і після завершення допиту склав обвинувальний акт.

Оцініть правомірність дій слідчого.

6. Перед допитом неповнолітнього потерпілого Д. слідчий попередив його про кримінальну відповідальність за відмову від давання показань і за завідомо неправдиві показання.

Під час ознайомлення з матеріалами досудового розслідування захисник підозрюваного Т. вказав слідчому, що слідчий не повинен був попереджати потерпілого перед допитом про кримінальну відповідальність за відмову від давання показань і за давання завідомо неправдивих показань, так як це суперечить закону. На думку адвоката слідчий грубо порушив закон, здійснив психологічний тиск на потерпілого у зв'язку з чим протокол допиту підозрюваного є недопустимим доказом. З вимогою про визнання протоколу допиту потерпілого недопустимим захисник звернувся до слідчого судді.

Оцініть ситуацію. Яке рішення повинен прийняти слідчий суддя?

7. Десятирічний С., вчинив кримінальне правопорушення, передбачене ч. 1 ст. 296 КК України (хуліганство, тобто грубе порушення громадського порядку за мотивами явної неповаги до суспільства, яке супроводжується особливою зухвалістю чи винятковим цинізмом). Ухвалою місцевого суду до нього було застосовано примусовий захід виховного характеру. Це рішення було оскаржене захисником неповнолітнього.

Чи правомірно вчинив суд? Які питання повинен з'ясувати суд при прийнятті рішення про застосування примусових заходів виховного характеру?

8. Громадянин Лазарчук вчинив кримінальне правопорушення у віці 17 років. На момент початку кримінального провадження, він досяг повноліття.

Чи поширюються на Лазарчука правила, що встановлюють особливості кримінального провадження щодо неповнолітніх?

Навчальні питання та завдання до практичного заняття 5.3

Вирішення практичних ситуацій:

1. У кримінальному провадженні щодо Н. за ч. 2 ст. 187 КК України було проведено психіатричну експертизу відповідно до якої Н. було визнано неосудним. Слідчим на момент завершення експертизи були встановлені наступні обставини: подія кримінального правопорушення; винуватість Н. у вчиненні кримінального правопорушення, розмір шкоди, завданої кримінальним правопорушенням. Також слідчий зібрав характеризуючі матеріали на Н. Отримавши висновок психіатричної експертизи про неосудність Н. слідчий за згодою з прокурором виніс постанову про направлення кримінального провадження до суду для вирішення питання про застосування примусових заходів виховного характеру.

Оцініть правомірність дій слідчого. Які обставини підлягають встановленню під час досудового розслідування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів медичного характеру?

2. П. було повідомлено про підозру у вчиненні злочину передбаченого ч.3 ст.186 КК України. П. повідомив що вчинив злочин спільно з своїм знайомим І. Під час допиту П. поводить себе неадекватно весь час голосно сміявся і розмовляв сам з собою. Слідчий призначив щодо П. психіатричну експертизу. Відповідно до висновку експертизи П. було визнано неосудним.

Допитаний І. свою причетність до злочину категорично заперечив. На питання слідчого чому на місці події було знайдено запальничку з відбитками пальців І. останній сказав, що запальничку у нього украв знайомий П. Інших доказів щодо причетності І. до злочину встановити не вдалося.

Чи мають доказове значення показання П.? Чи достатньо доказів у кримінальному провадженні для повідомлення про підозру І.?

3. Під час кримінального провадження за підозрою М. у вчиненні злочину передбаченого ч. 4 ст. 296 КК України було проведено психіатричну експертизу відповідно до висновків якої М. є неосудним. Отримавши висновок експерта слідчий виніс постанову про визнання всіх доказів отриманих за участю М. недопустимими.

Оцініть правомірність дій слідчого. Який порядок визнання доказів недопустимими у кримінальному провадженні?

4. На транспортному морському судні України «Одеса», яке перебувало у Атлантичному океані матрос судна Н. побив іншого матроса Л. внаслідок чого останній отримав перелом руки і струс головного мозку. Капітан судна І. затримав Н. і ізолював його в окремій каюті. Для збору доказів капітан провів огляд місця події під час якого вилучив кастет зі слідами крові, допитав двох свідків, провів обшук особистих речей Н., допитав Л. у якості потерпілого.

Оцініть правомірність дій капітана судна.

5. На території українського посольства в іноземній державі був затриманий громадянин цієї держави, який намагався встановити апаратуру для прослуховування у кабінеті посла України. Крім того було встановлено, що затриманий вкрав з сейфу у кабінеті посла 20000 доларів США.

Хто і які процесуальні дії щодо збирання доказів повинен провести у цій ситуації?

6. В ході кримінального провадження про пограбування, у вчиненні якого підозрювався 17-річний П., слідчий призначив психологічну експертизу. Перед експертом були поставлені такі запитання: який стан загального розвитку П., який розумовий рівень підозрюваного і його вплив на усвідомлення своїх дій при вчиненні злочину. Експерт-психолог порекомендував слідчому призначити психолого-психіатричну експертизу, оскільки він сам не в змозі відповісти на всі запитання, що їх поставив слідчий.

Як повинен діяти слідчий у цій ситуації?

7. Працівник посольства України в Польщі С. посварився на території посольства з своїм колегою К., який також працював у цьому посольстві і побив останнього, внаслідок чого К. втратив свідомість. С. зняв з руки К. золотий перстень з діамантом і втік.

На наступний день, коли С. прийшов на роботу, начальник служби охорони посольства Х. затримав його, провів особистий обшук, допитав, відправив двох охоронців з завданням провести обшук до приміщення де проживав С. на території Польщі. Охоронці виконали вказівку свого начальника і знайшли у квартирі, яку орендував С. перстень К. Окрім того, Х. допитав охоронців у якості свідків,

також допитав потерпілого К., зібрав всі отримані матеріали і відправив Х. у супроводі двох співробітників охорони посольства літаком до Києва, де Х. був переданий працівникам поліції.

Оцініть ситуацію. Чи правомірними були дії керівника служби охорони? Чи мають зібрані матеріали доказове значення? Який порядок дій у цій ситуації передбачено законом?

8. Досудовим розслідуванням було встановлено що злочин передбачений ч. 1 ст.115 КК України (вбивство, тобто умисне протиправне заподіяння смерті іншій людині) вчинив Х. Враховуючи, що Х. перебував на обліку у психіатра за місцем проживання, слідчий призначив психіатричну експертизу. Відповідно до висновку експертизи Х. не усвідомлював свої дії під час вчинення злочину і не міг керувати ними. Слідчий враховуючи тяжкість злочину, небезпеку Х. для оточуючих склав клопотання про обрання запобіжного заходу тримання під вартою. За результатом розгляду клопотання слідчим суддею було винесено ухвалу про обрання запобіжного заходу тримання під вартою. Після закінчення досудового розслідування слідчий склав обвинувальний акт і за згодою прокурора направив його до суду.

Чи були допущені порушення вимог кримінального процесуального закону в цій ситуації? Якщо так, то які саме? Які особливості кримінального провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру?

5. Завдання для самостійної роботи

До завдань для самостійної роботи у формі тестового контролю здобувачі вищої освіти бакалавр повинні зайти на сайті НАВС у розділі «Дистанційні курси» за посиланням: <https://dn.naiou.kiev.ua/login/index.php> за допомогою індивідуального логіну і паролю.

Тема 1. Основні положення теорії доказів та доказового права.

Підготуйте доповідь на такі питання:

1. Історія розвитку доказового права.
2. Синергія дисциплін: теорія судових доказів з іншими навчальними дисциплінами.
3. Моральні засади доказування у кримінальному провадженні.
4. Презумпція невинуватості: реалізація засади, проблеми та перспективи.

Тема 2. Докази у кримінальному провадженні: поняття, властивості та класифікація

Охарактеризуйте класифікацію доказів у кримінальному провадженні, заповнивши запропоновану таблицю за таким зразком:

КЛАСИФІКАЦІЯ ДОКАЗІВ							
ПІДСТАВИ ДЛЯ КЛАСИФІКАЦІЇ							
За способом (механізмом) формування		За характером формування		За відношенням до предмета обвинувачення		За відношенням до обставини, що підлягає доказуванню	
ВИДИ ДОКАЗІВ							
особисті	речові						
ПОНЯТТЯ ВИДІВ ДОКАЗІВ							
походять від осіб	матеріальні об'єкти						
ПРИКЛАДИ							
фактичні дані, що містяться в показаннях свідка	документ (речовий доказ)						

Тема 3. Характеристика процесуальних джерел доказів

1. Опрацювати судову практику щодо вирішення питання про речові докази у кримінальному провадженні.

1. Дайте відповіді на такі питання:

- чи мають місце помилки в роботі органів досудового розслідування, прокурора при вилученні, обліку і зберіганні речових доказів;
- якщо допускаються помилки, то які саме;
- яким є порядок виконання судових рішень в частині вирішення питання про речові докази та які проблеми виникають у цьому напрямі.

2. Опрацювати судову практику щодо оцінки висновку експерта у кримінальному провадженні.

Дайте відповіді на такі питання:

- чи мають місце помилки в роботі органів досудового розслідування, прокурора при одержанні матеріалів і об'єктів, які передаються ними для експертного дослідження;
- якщо допускаються помилки, то які саме;

– наскільки часто органи досудового розслідування, прокурор, суд не погоджуються з висновком експерта і якщо так, то якими обставинами вони це мотивують.

Тема 4. Слідчі (розшукові) дії як засоби збирання доказів у кримінальному процесі

Дайте відповідь на таке питання:

Проаналізуйте обставини, які входять до предмету доказування і зазначте, які слідчі (розшукові) дії можуть бути використані для встановлення кожної з обставин.

Тема 5. Доказування при здійсненні кримінального провадження в особливих порядках

Підготуйте доповідь на такі питання:

1. Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю: проблеми та перспективи розвитку наукових доробок під час воєнного стану.
2. Окремі аспекти кримінального провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України: складнощі під час воєнного стану.
3. Особливості кримінального провадження на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні.

6. Індивідуальні завдання

Тема 1. Основні положення теорії доказів та доказового права.

Теми рефератів, доповідей:

1. Історичні особливості розвитку доказового права.
2. Зв'язок теорії судових доказів з іншими навчальними дисциплінами.
3. Моральні засади доказування у кримінальному провадженні.
4. Концепції «подвійного» та «єдиного» поняття доказів.
5. Співвідношення судових доказів та доказів, які збираються під час досудового розслідування.

Тема 2. Докази у кримінальному провадженні: поняття, властивості та класифікація

Теми рефератів, доповідей:

1. Практика ЄСПЛ у питаннях визнання доказів недопустимими у кримінальному провадженні.
2. Недопустимість доказів та відомостей, які стосуються особи підозрюваного, обвинуваченого.
3. Захист доказів у кримінальному провадженні.
4. Особливості використання у кримінальному процесуальному доказуванні непрямих доказів.
5. Достатність доказів для прийняття окремих процесуальних рішень.

Тема 3. Характеристика процесуальних джерел доказів

Теми рефератів, доповідей:

1. Способи встановлення достовірності показань свідка, потерпілого, підозрюваного.
2. Види показань підозрюваного та їх характеристика.
3. Правові наслідки визнання підозрюваним, обвинуваченим своєї вини.
4. Особливості використання показань із чужих слів у кримінальному процесуальному доказуванні.
5. Показання експерта у кримінальному провадженні.
6. Співвідношення категорій «речі» та «речові докази» у нормативному врегулюванні кримінального процесуального доказування.
7. Порядок знищення речових доказів.
8. Співвідношення документів – самостійного джерела доказів і документів – речових доказів у кримінальному провадженні.
9. Гарантії достовірності висновку експерта у кримінальному провадженні.
10. Електронні докази у кримінальному провадженні.

Тема 4. Слідчі (розшукові) дії як засоби збирання доказів у кримінальному процесі

Теми рефератів, доповідей:

1. Застосування примусу під час проведення слідчих (розшукових) дій.
2. Отримання зразків для експертизи: порядок проведення та процесуальне оформлення.
3. Проникнення до житла чи іншого володіння особи до постановлення ухвали слідчого судді.
4. Допит свідка, потерпілого під час досудового розслідування в судовому засіданні.

Тема 5. Доказування при здійсненні кримінального провадження в особливих порядках

Теми рефератів, доповідей:

1. Особливості кримінального провадження на підставі угод.
2. Особливості кримінального провадження щодо окремої категорії осіб.
3. Актуальні проблеми кримінального провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю.
4. Особливості кримінального провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України.
5. Особливості кримінального провадження на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні.

7. Методи навчання

Основними *формами проведення занять* з навчальної дисципліни «Докази і доказування у кримінальному провадженні» є лекційні, семінарські та практичні заняття, самостійна робота. Після закінчення вивчення навчальної дисципліни складається залік.

Методи навчання:

Контекстне навчання – в умовах максимально наближених до реальних інтегруються різні види діяльності здобувача (навчальна, наукова та практична).

Імітаційне навчання – використання ігрових та імітаційних форм навчання.

Проблемне навчання – через поданий навчальний матеріал, що містить проблемні питання, здобувач стимулюється на здійснення самостійного пошуку знань.

Словесні методи:

Розповідь-пояснення використовується під час навчання на протязі лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повість, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від уміння викладача розповідати, дохідливості та доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та здобувачем вищої освіти, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати їх на активізацію отриманих знань. Саме за допомогою бесіди викладач активізує діяльність здобувачів вищої освіти, ставлячи їм запитання для розмірковування, розв'язання проблемної ситуації.

Лекція служить для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, уведення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання. Види лекцій, які використовуються під час викладання

дисципліни: проблемна лекція, лекція із попередньо запланованими помилками, лекція – бесіда, лекція – диспут, лекція-візуалізація.

Наочні методи:

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та показі власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

Навчальна робота під керівництвом викладача – *самостійна робота*, до якої належать самостійні письмові роботи, контрольні роботи, підготовка та написання тестів, рефератів (довідей), формування папки-накопичувача з порівняльно-аналітичними таблицями, вирішення практичних завдань.

8. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Форми контролю – залік, усне та письмове опитування. Контроль самостійної роботи здійснюється шляхом перевірки виконаних завдань, передбачених даною програмою.

Методи контролю.

Методи поточного контролю:

- усне опитування (бліц-опитування, фронтальне опитування);
- робота за індивідуальними завданнями;
- тестування;
- реферативне повідомлення;
- захист проектів (презентацій);
- групові завдання, що передбачають розв'язання або підготовку проблемних ситуацій.

При поточному контролі оцінюються усні виступи, наукові доповіді, презентації, вирішення практичних завдань і тестів, моделювання ситуацій, творчі, проектні й реферативні роботи.

При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань здобувачів і вміння застосовувати їх на практиці.

Методи підсумкового контролю: усна відповідь або тестування.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає два теоретичних питання.

При підсумковому контролі застосовується 100-бальна шкала оцінювання, а також національна система (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та система ECTS (A, B, C, D, E, FX, F)

Критерії оцінювання результатів навчання

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролю, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

Накопичення балів з тем за усі види робіт						Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
Мах 60 %						Мах 40 %	
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Самостійна робота	Екзамен	Мах 100%
5	5	5	5	5	5	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище від середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	Непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна

Під час проведення занять з навчальної дисципліни «Докази і доказування у кримінальному провадженні» використовуються: мультимедійні проектори, персональні комп'ютери, планшети, програмне забезпечення (IBM i2, ArcGIS), яке дозволяє ефективно та змістовно демонструвати належну інформацію під час занять. Крім того використовується програмне забезпечення: ZOOM, VIBER, MOODLE та інші, за допомогою якого можна проводити дистанційне навчання з навчальної дисципліни.

Системотехнічне забезпечення навчальної дисципліни складається із:

- апаратних засобів (персональних комп'ютерів, мережевого обладнання, джерел безперебійного живлення, серверів, обладнання для відео конференц зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах.

- інформаційно-комунікаційного забезпечення навчальної дисципліни «Докази і доказування у кримінальному провадженні» із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання навчального закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації навчального процесу у синхронному та асинхронному режимах;

- програмного забезпечення загального призначення, яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами.

Веб-ресурси навчальної дисципліни «Докази і доказування у кримінальному провадженні», що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити: документи планування освітнього процесу (навчальні та робочі навчальні програми, навчально-тематичні плани); мультимедійні лекційні матеріали; практичні завдання; пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем; електронні бібліотеки чи посилання на них; бібліографії.

10. Перелік питань/завдань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

1. Роль теорії доказів у кримінальному процесі, її взаємозв'язок з іншими юридичними науками.
2. Система доказового права.
3. Поняття і класифікація доказів.
4. Збирання доказів у кримінальному провадженні.

5. Недопустимість доказів отриманих внаслідок істотного порушення прав та свобод людини.
6. Слідчі (розшукові) дії як спосіб збирання доказів.
7. Способи перевірки доказів та їх процесуальних джерел.
8. Процесуальні джерела доказів та їх види.
9. Способи фіксації доказів у кримінальному провадженні.
10. Способи збирання доказів стороною обвинувачення.
11. Збирання доказів стороною захисту.
12. Показання як джерело доказів. Види показань.
13. Співвідношення перевірки та оцінки доказів.
14. Документи як джерела доказів.
15. Висновок експерта та особливості його оцінки.
16. Критерії оцінки доказів.
17. Особливості доказування під час досудового розслідування кримінальних проступків.
18. Використання показань з чужих слів у доказуванні.
19. Особливості доказування у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх.
20. Процесуальний порядок визнання доказів недопустимими.
21. Особливості доказування при здійсненні провадження щодо окремої категорії осіб.
22. Кримінальне процесуальне доказування та його значення у кримінальному провадженні.
23. Предмет і мета кримінального процесуального доказування: поняття і характеристика.
24. Предмет показань потерпілого. Особливості оцінки показань потерпілого.
25. Співвідношення етичних норм і норм доказового права у кримінальному провадженні.
26. Роль презумпції невинуватості в процесі доказування.
27. Правила оцінки доказів.
28. Перевірка доказів у кримінальному провадженні.
29. Речові докази у кримінальному провадженні.
30. Роль презумпцій в процесі доказування.
31. Елементи процесу доказування та їх характеристика.
32. Доказове право і теорія доказів: поняття та співвідношення.
33. Недопустимість доказів та відомостей, які стосуються особи підозрюваного, обвинуваченого.

34. Використання науково-технічних засобів у кримінальному процесуальному доказуванні.
35. Особливості збирання доказів на різних стадіях кримінального провадження.
36. Невербальні слідчі (розшукові) дії як засоби збирання доказів.
37. Вербальні слідчі (розшукові) дії як засоби збирання доказів.
38. Предмет і методи теорії судових доказів.
39. Змішані слідчі (розшукові) дії як засоби збирання доказів.
40. Захисник як суб'єкт доказування.
41. Суб'єкти доказування у кримінальному процесі. Їх класифікація.
42. Роль процесуальної форми у доказуванні та забезпеченні прав і законних інтересів учасників кримінального провадження.
43. Особливості доказування у кримінальному провадженні на підставі угод.
44. Особливості доказування у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення.
45. Особливості доказування у кримінальному провадженні щодо застосування примусових заходів виховного характеру.
46. Особливості доказування у кримінальному провадженні, яке містить відомості, що становлять державну таємницю.
47. Межі доказування у кримінальному провадженні.
48. Особливості збирання доказів на початковому етапі досудового розслідування.
49. Способи фіксування доказів у кримінальному провадженні.
50. Показання свідка в кримінальному провадженні.
51. Порядок формування показань свідка.
52. Особливості оцінки показань неповнолітнього свідка.
53. Порядок формування показань потерпілого.
55. Особливості збирання, перевірки та оцінки речових доказів.
56. Внутрішнє переконання та його значення в оцінці доказів.
57. Співвідношення предмета та меж доказування.
58. Значення рішень інших судів у питаннях допустимості доказів.
59. Безпосередність дослідження показань, речей і документів у доказуванні.
60. Використання відеоконференції під час збирання та перевірки доказів.
61. Проведення експертизи як спосіб формування доказів у кримінальному провадженні.
62. Особливості доказування у кримінальному провадженні, яке містить відомості, що становлять державну таємницю.

63. Реалізація загальних засад кримінального провадження при здійсненні доказування.
64. Слідчий як суб'єкт доказування.
65. Встановлення достовірності показань свідка у кримінальному провадженні.
66. Доказове значення показань свідка, потерпілого, одержаних під час судового розслідування, в судовому засіданні.
67. Захист доказів у кримінальному провадженні.
68. Особливості доказування у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх, які не досягли віку кримінальної відповідальності.
69. Використання у доказуванні відомостей, одержаних під час міжнародної правової допомоги.

11. Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року (із змінами та доповненнями). *Відомості Верховної Ради України* від 23 липня 1996 року, № 30. Ст.141.
2. Мінімальні стандартні правила ООН, що стосуються відправлення правосуддя щодо неповнолітніх («Пекінські правила»): прийняті 29 листопада 1985 року. *Верховна Рада України*. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_211.
3. Захист осіб з психічними захворюваннями та поліпшення психіатричної допомоги: Резолюція 46/119 Генеральної Асамблеї ООН від 18 лютого 1992 року. *Верховна Рада України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_905
4. Основні принципи незалежності судових органів. Схвалені резолюціями 40/32 та 40/146 Генеральної Асамблеї від 29 листопада та 13 грудня 1985 року // Верховна Рада України : офіц. веб-портал. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_201.
5. Кримінальний кодекс України: прийн. 05 квіт. 2001 р. № 2341-III. *Верховна Рада України*: [сайт]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
6. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10. URL: № 11-12. № 13. ст.8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-1775>.
7. Кодекс Торговельного мореплавства України від 23.05.1995 № 176/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. №№ 47, 48, 49, 50, 51, 52, ст.349. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/176/95-вр>.
8. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 року № 3393-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 48-49. Ст. 536. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3393-17>.

9. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05 липня 2012 року 5076-VI. *Відомості Верховної Ради*. 2013. № 27. ст.282. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17>
10. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 2 червня 2011 р. // *Відомості Верховної Ради України*. – 2011. – №51. – Ст. 577.
11. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21 грудня 2016 року № 1798-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2017, № 7-8. ст.50. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-19>
12. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. 1697-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2-3. Ст. 12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>
13. Про регламент Верховної Ради України: Закон України від 10 лютого 2010 року № 1861-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 14-15. № 16-17. ст.133. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>
14. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 року 2229-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 382. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>
15. Про статус народного депутата України: Закон України від 17 листопада 1992 року 2790-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 3. ст. 17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2790-12>
16. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. 1402-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 31. ст.545. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
17. Про Вищий антикорупційний суд: Закон України від 07 червня 2018 р. № 2447-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2018. № 24. ст.212. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2447-19#Text>
18. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23 грудня 1997 року № 776/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 20. ст.99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/776/97-%D0%B2%D1%80>
19. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: Закон України від 24.01.1995 № 20/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 6. ст. 35. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/20/95-%D0%B2%D1%80>
20. Про психіатричну допомогу: Закон України від 22.02.2000 № 1489-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 19. ст.143. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1489-14>
21. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 № 4038-XII року. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 28. Ст. 232. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12>
22. Про державну таємницю: Закон України від 21 січня 1994 року № 3855-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 16. ст.93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3855-12>

23. Про державний кордон України : Закон України від 4 листоп. 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 2. Ст. 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>

24. Про дипломатичну службу: Закон України від 7 червня 2018 року № 2449-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2018. № 26. ст.219. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19>.

25. Про деякі питання порядку здійснення судового розгляду в судовому провадженні у першій інстанції відповідно до Кримінального процесуального кодексу України: лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 05.10.2012 № 223-1446/0/4-12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v1446740-12#Text>

26. Про порядок здійснення підготовчого судового провадження відповідно до Кримінального процесуального кодексу України: лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 03 жовтня 2012 року № 223-1430/0/4-12. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v1430740-12>

27. Узагальнення судової практики про забезпечення права на захист у кримінальному провадженні: постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 25.09.2015. № 9.

28. Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження: Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 5 квітня 2013 року №223–558/0/4–13. Новий Кримінальний процесуальний кодекс України: коментарі, роз’яснення, документи. К.: Юрінком Інтер, 2013. С. 174–184.

29. Про деякі питання порядку застосування запобіжних заходів під час досудового розслідування та судового провадження відповідно до кримінального процесуального кодексу України: Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 4 квітня 2013 року №511-550/0/4-13. Кримінальний процесуальний кодекс України: коментарі, роз’яснення, документи. К.: Юрінком Інтер, 2013. С. 157–174.

30. Про деякі питання порядку оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування: інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 09 листопада 2012 року № 1640/0/4-12.

31. Про узагальнення судової практики щодо розгляду слідчими суддею клопотань про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії: Постанова пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 07.02.2014 року № 3.

32. Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення: наказ Генеральної прокуратури України від 30 червня 2020 року № 298.

33. Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 08.02.2019 № 100.

Рішення Європейського суду з прав людини:

Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Соколовський та інші проти України» (Заява № 44047/09 та інші) від 3 вер. 2020 р. Верховна Рада України : [сайт]. URL: <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22appno%22:%5B%2244047/09%22%5D,%22itemid%22:%5B%22001-204270%22%5D%7D>

Рішення Європейського Суду з прав людини у справі «Іванко проти України» (Заява № 46850/13) від 05 берез. 2020 р. Верховна Рада України: [сайт]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_e80#Text

Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Лебедев та інші проти України» (Заява № 33994/20) від 22 лип. 2021 р. Верховна Рада України : [сайт]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/974_g66.

Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Купінський проти України» (Заява № 5084/18) від 10 лист. 2022 р. Верховна Рада України : [сайт]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/974_i45.

Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Муковоз проти України» (Заява № 17414/11) від 12 груд. 2023 р. Верховна Рада України : [сайт]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/974_i44.

Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Діденко проти України» (Заява № 5800/22) від 28 берез. 2024 р. Верховна Рада України : [сайт]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/974_j51.

Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Єсічко та інші проти України» (Заява № 35659/13) від 08 лют. 2024 р. Верховна Рада України : [сайт]. URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/974_j60.

Основна література:

1. Вітвіцький С.С. Джерела доказів у кримінальному процесі України : монографія / С.С. Вітвіцький, О.О. Волобуєва, Д.В. Давидова. Київ: ВД «Дакор», 2021. 186 с.

2. Досудове розслідування: навч. Посіб./ Д.П. Письменний, О.В. Римарчук, Г.М. Степанова та ін. Київ: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2023. 308 с.

3. Кримінальний процес : навч. посіб. / О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін. Харків : Право, 2020. 296 с.

4. Кримінальний процес України у питаннях і відповідях: навч. посіб. / Л. Д. Удалова, М. А. Макаров, Ю. І. Азаров, С. О. Заїка, О. В. Кубарева, О. В. Рymarчук, В. В. Рожнова, Д. О. Савицький, А. В. Форостяний, О. Ю. Хабло. Видання 5-те, переробл. і доповн. Київ, 2020. 497 с.

5. Кримінальний процес: підручник / [Л.Д. Удалова, В.В. Рожнова, Д.П. Письменний та ін.]; за заг. ред. Д. П. Письменного, Л. Д. Удалової, М. А. Погорельського, С. С. Чернявського. К.: «Видавничий центр «Кафедра», 2021. 858 с.

6. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид.20-те, доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2023, 1120 с.

7. Кримінальне судочинство: сучасний стан та перспективи розвитку [Текст] : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 28 трав. 2021 р.) / [редкол.: В. В. Черней, С. Д. Гусарев, С. С. Чернявський та ін.]. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2021. – 376 с.

8. Лапкін А.В. Прокурор у кримінальному провадженні: теоретичні, правові та організаційно-методичні проблеми: монографія / А.В. Лапкін. – Харків: Право, 2020. 1304 с.

9. Настільна книга слідчого (дізнавача, детектива) : теорія та практика, особливості провадження під час воєнного стану. Київ. ВД «Професіонал», 2023. 788 с.

10. Недопустимі докази / Я. П. Зейкан, О.М. Лисак, В.М. Барсук, 2-ге вид., змін. й доповн. Київ: ВД «Дакор», 2024. 372 с.

11. Теорія та практика кримінального процесуального доказування : навч. посіб. для підготовки до іспиту / В. В. Вапнярчук, С. В. Давиденко, О. В. Капліна та ін. – Харків : Право, 2021, – 256 с.

Додаткова література:

1. Андрушко О.В. Теорія та практика юридичної відповідальності за правопорушення в кримінальному процесі : монографія. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2020. 480 с.

2. Бойко О.В. Розумні строки кримінального провадження в практиці Європейського суду з прав людини. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2020. № 3 (43). С. 83–90

3. Бойко О.В. Право на справедливий судовий розгляд як конвенційний стандарт кримінального провадження. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету*. Серія «Юриспруденція». 2020. № 43. С. 172–175.

4. Денисенко Г.В., Кучинська О.П. Імунітет свідка у кримінальному провадженні (порівняльно-правова характеристика) : монографія. Київ : Алерта, 2021. – 222 с.

5. Конюшенко Я.Ю. Проведення слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні : проблеми теорії та практики : монографія. Харків : Факт, 2020. 476 с.

6. Крет Г.Р. Міжнародні стандарти доказування у кримінальному процесі України: теоретико-правові та практичні основи : монографія / Г.Р. Крет. – Калуш : Петраш К.Т., 2020. – 452 с.

7. Одерій О.В., Мудрецький Р.В. Протидія судовому розгляду у кримінальних провадженнях та шляхи її подолання у сучасних реаліях : монографія / О.В. Одерій, Р.В. Мудрецький. – Київ: «КНТ». – 2021. – 224 с.

8. Організація роботи слідчо-оперативної групи: навчальний посібник / Л.Д. Удалова, Ю.В. Сухомлин, А.С. Симчук, М.Й. Кулик, В.В. Зарубей. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2020. – 504 с.

9. Письменний Д.П., Мельник О.В. Допит особливо вразливих жертв в умовах воєнного стану. Матеріали IV щорічної міжнародної науково-практичної конференції. *Актуальні питання судової експертології, криміналістики та кримінального процесу*. Київ, 16.12.2022.

10. Olga Y. Guseva, Myroslav V. Popovych, Oksana V. Melnyk, Mykhailo V. Huzela. Features of Interrogation of Minor Victim sinthe Pre-Trial Investigation. Особливості. *Cuestiones politicas*. 2021. Vol. 39 Núm. 70. P. 485-503. (Web of Science). DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.3970.29>. URL: <https://produccioncientificaluz.org/index.php/cuestiones/article/view/36866/39845>.

11. Попович М. В., Мельник О. В. Синергія та її вплив на відносини, що виникають під час допиту неповнолітнього потерпілого у кримінальному провадженні України. *KELM. Knowledge, Education, Law, Management*. 2020. № 3. С. 134–139. (Республіка Польща). DOI: <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.3.1.46>. URL: <https://kelmczasopisma.com/viewpdf/1083>.

12. Попович М.В., Мельник О.В. Чи можлива психотерапія під час допиту неповнолітнього потерпілого? *KELM. Knowledge, Education, Law, Management*. 2022. № 1. С. 84–89. (Республіка Польща). DOI: <https://doi.org/10.51647/kelm.2022.1.28>. URL: <https://kelmczasopisma.com/ua/viewpdf/8429>.

13. Січко С.О. Загальні положення досудового розслідування: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2021. 231 с.

14. Сиза Н. П. Реалізація змагальності сторін під час судового розгляду в кримінальному провадженні України. *Вісник НТУУ «КПІ» Політологія. Соціологія. Право*. 2020. Випуск 2 (46). С. 70-76.

15. Скрипник А.В. Використання цифрової інформації в кримінальному процесуальному доказуванні : монографія / А.В. Скрипник ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого.- Харків : Право, 2022.- 408 с.

16. Сіроткіна М.В. Право на компроміс у кримінальному процесі України: теорія і практика: монографія / Сіроткіна М.В. – К.: Талком, 2020. – 432с.

17. Хабло О.Ю., Бойко О.В. Право на справедливий судовий розгляд у кримінальному судочинстві України: монографія. Київ: Видавничий центр «Кафедра», 2022. 216 с.

18. Хабло О.Ю. Обґрунтування підстав застосування запобіжних заходів: конвенційні стандарти та вітчизняна практика. *Право і суспільство*. 2020. № 4. С. 270-278.

19. Хабло О.Ю., Бойко О.В. *Право на справедливий судовий розгляд у кримінальному судочинстві України: монографія*. Київ: Видавничий центр «Кафедра», 2022. 216 с.

20. Хабло О., Маринич Ю. *Тимчасовий доступ до речей та документів у системі заходів забезпечення кримінального провадження: монографія*. Київ: Видавничий центр «Кафедра», 2024. 264 с.

21. Хавронюк М.І. *Кримінальні проступки: науково-практичний коментар статей Кримінального кодексу України / М.І. Хавроноук*. – Київ : ВД «Дакор», 2020. – 266 с.

22. Чернобаєв С. І. *Повноваження слідчого під час досудового розслідування: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09*. Харків, 2020. 217 с.

23. Чурікова І.В., Гаврилюк Л.В. *Проблемні питання визначення переліку джерел доказів у кримінальному провадженні про кримінальні проступки, які можуть бути використані в кримінальному провадженні щодо злочину. Кримінальне процесуальне право на сучасному етапі розвитку України: матеріали круглого столу (Київ, 27 жовтня 2023 року) / [ред. кол.: В.В. Черней, С.Д. Гусарев, С.С. Чернявський та ін.]*. – Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2023. С. 174-177.

24. Чурікова І.В., Степанова Г.М. *Всебічність, повнота та об'єктивність дослідження обставин кримінального провадження в контексті сучасного кримінального процесуального законодавства/ «Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»): журнал*. Київ. 2024. № 7 (35) 2024. С. 1117.

25. Шаренко С. Л. *Теоретико-прикладні основи діяльності слідчого судді в кримінальному провадженні : монографія /С. Л. Шаренко*. – Харків : Право, 2021. – 480 с.

26. Шульган І.І. *Прокурор в кримінальному процесі: дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09; Львів, 2020. 238 с.*

27. Шумейко Д.О. *Здійснення спеціального кримінального провадження в Україні: теорія і практика : монографія*. Київ : Алерта, 2020. 438 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційне інтернет-представництво *Президента України* (<https://www.president.gov.ua/>)
2. Офіційний веб-портал *парламенту України* (<https://www.rada.gov.ua/>)
3. Офіційний веб-портал *Судова влада України* (<https://court.gov.ua/>)
4. Офіційний веб-сайт *Верховного Суду* (<http://supreme.court.gov.ua/supreme/>)
5. Офіційний веб-сайт *Вища рада правосуддя* (<https://hcj.gov.ua/>)
6. Офіційний веб-портал *Офісу Генерального Прокурора*

(<https://www.gp.gov.ua>.)

7. Офіційний веб-сайт Національної асоціації адвокатів України
(<https://unba.org.ua>)

8. Офіційний веб-сайт Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури України (<https://vkdko.org>)

9. Урядовий портал – єдиний веб-ресурс органів виконавчої влади України
(<https://www.kmu.gov.ua/>)

10. Єдиний портал органів системи МВС України (<https://mvs.gov.ua/uk>)

11. Офіційний веб-сайт Міністерства оборони України
(<http://www.mil.gov.ua>).

11. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти і науки України
(<http://www.mon.gov.ua>).

12. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції (<https://minjust.gov.ua/>)

13. Офіційний веб-сайт Служби безпеки України (<https://ssu.gov.ua/>)

14. Офіційний веб-сайт Ради національної безпеки і оборони України
(<http://www.rnbo.gov.ua>).

15. Офіційний веб-сайт Національного антикорупційного бюро України
(<https://nabu.gov.ua/>)

16. Офіційний веб-сайт Державного бюро розслідувань (<https://dbr.gov.ua/>)

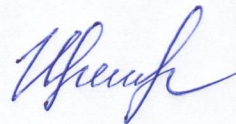
17. Єдиний державний реєстр судових рішень (<https://reyestr.court.gov.ua/>)

18. Бібліотечно-бібліографічні ресурси Верховної Ради України
(<http://lib.rada.gov.ua>)

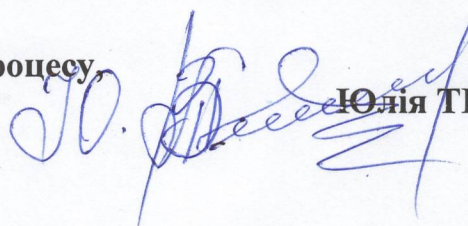
19. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія» (<http://www.library.ukma.edu.ua>)

20. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
(<http://www.nbuv.gov.ua>).

Доцент кафедри кримінального процесу,
кандидат юридичних наук, доцент

 Ірина ЧУРІКОВА

Доцент кафедри кримінального процесу,
кандидат юридичних наук, доцент

 Юлія ТЕРЕЩЕНКО